

לְשִׂמָּא קְדִישָׁא, וּלְשִׁבְחָא לִיהַ עַל כֻּלָּא. וּמֵאֵן אֲתֵר
 שְׁבַחָא דִּילֵיהּ, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ. וְהִכָּא מֵעַמִּיקָא דְכֻלָּא,
 דְּכֹתִיב כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא. פֶּלֶא: כְּמַה דְּכֹתִיב, (ישעיה ט) וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ פֶּלֶא, וְהָא אֲתֵמֵר. עֲצוֹת מֵרְחוֹק, עֲצוֹת: כְּמַה דְּאֵת
 אֲמַר, יוֹעֵץ. מֵרְחוֹק: דְּכֹתִיב, (ירמיה לא) מֵרְחוֹק יִי נִרְאָה לִי.
 וְכֹתִיב, (משלי לא) מִמְּרָחֵק תִּבְיֵא לַחֲמָה.

אַמוּנָה אֲמֵן, כְּמַה דְּאֵת אֲמַר, (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאִין
 עוֹל. וְאוּקְמוּהָ אֲמוּנָה בְּלִילָהּ, כְּמַה דְּאֵת אֲמַר
 (תהלים צב) וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. וְכֹתִיב (איכה ג) חֲדָשִׁים לְבִקְרִים
 רַבָּה אֲמוּנָתְךָ, וְזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדַכָּא לֹון
 לְיִשְׂרָאֵל מִחוּבֵיהוֹן, כְּמַה דְּכֹתִיב, (יחזקאל לו) וְזִרְקִיתִי עֲלֵיכֶם
 מִים טְהוֹרִים וְטִהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
 אֲטַהַר אֶתְכֶם.

בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן

פרשת שמיני

(ויקרא ט) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח, (איוב לח)
 בְּרֵן יַחַד כְּכַבִּי בְּקָר וּיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. זַכָּאִין
 אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֹון אוֹרֵייתָא
 קְדִישָׁא, חֲדוּוֹתָא דְכֻלָּא, חֲדוּוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְאַטְיִילוּתָא דִּילֵיהּ, דְּכֹתִיב, (משלי ח) וְאַהֲיָה שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם

לְשִׂמָּא קְדִישָׁא, וּלְשִׁבְחָא לִיהַ עַל כָּלָא. וּמֵאֵן אֲתַר
 שְׁבַחָא דִּילֵיהּ, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ. וְהִכָּא מֵעַמִּיקָא דְכָלָא,
 דְּכַתִּיב כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא. פֶּלֶא: כְּמַה דְּכַתִּיב, (ישעיה ט) וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ פֶּלֶא, וְהָא אֲתַמַּר. עֲצוֹת מִרְחוֹק, עֲצוֹת: כְּמַה דְּאֲתַ
 אָמַר, יוֹעֵץ. מִרְחוֹק: דְּכַתִּיב, (ירמיה לא) מִרְחוֹק יִי נִרְאָה לִי.
 וְכַתִּיב, (משלי לא) מִמְּרַחֵק תִּבְיֵא לַחֲמָה.

אַמוּנָה אֲמֵן, כְּמַה דְּאֲתַ אָמַר, (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאִין
 עוֹל. וְאוּקְמוּהָ אֲמוּנָה בְּלִילָהּ, כְּמַה דְּאֲתַ אָמַר
 (תהלים צב) וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. וְכַתִּיב (איכה ג) חֲדָשִׁים לְבָקָרִים
 רַבָּה אֲמוּנָתְךָ, וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדַכָּאָה לֹון
 לְיִשְׂרָאֵל מִחוּבֵיהוֹן, כְּמַה דְּכַתִּיב, (יחזקאל לו) וְזִרְקָתִי עֲלֵיכֶם
 מִים טְהוֹרִים וְטִהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
 אֲטַהַר אֶתְכֶם.

בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן

פרשת שמיני

(ויקרא ט) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח, (איוב לח)
 בְּרֵן יַחַד כְּכַבִּי בְּקָר וּיְרִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. זַכָּאִין
 אֵינֹון יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֹון אוּרֵייתָא
 קְדִישָׁא, חֲדוּוֹתָא דְכָלָא, חֲדוּוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְאַטְיִילוּתָא דִּילֵיהּ, דְּכַתִּיב, (משלי ח) וְאַהֲיָה שַׁעֲשׂוּעִים יוֹם

יּוֹם. וְאוֹרֵייתָא כְּלָא, חַד שְׁמָא קְדִישָׁא אִיהִי דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

וּבְאוֹרֵייתָא אֲתַבְּרִי עֲלֵמָא דְכְּתִיב, (משלי ח) וְאֵהִיָּה אֶצְלוּ
אֲמוֹן אֶל תִּקְרִי אֲמוֹן אֶלָּא אֲמוֹן.

וּבְאוֹרֵייתָא אֲתַבְּרִי בַר נֶשׁ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאוֹרֵייתָא, בְּעֵינָא לְמַבְרִי אָדָם. אָמְרָה קַמִּיהָ, הָאִי בַר
נֶשׁ זְמִין לְמַחֲטִי וּלְאַרְגָּזָא קַמָּךְ, אִי לָא תִאֲרִיךְ רוּגְזָךְ
עָלֶיהָ, הֵיךְ יִקּוּם בְּעֲלָמָא. אָמַר לָהּ, אֲנָא וְאַתְּ נּוֹקִים לִי
בְּעֲלָמָא, דְּהָא לָא לְמַגְנָא אֲתַקְרִינָא אַרְךְ אֲפִים. (ס"א דְּהָא

כָּל זְמָנָא דִּישְׁתַּדְלוֹן בְּאוֹרֵייתָא מִתְקַיְמִי בְּעֲלָמָא)

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה אוּקְמוּהָ
לִיָּה לְבַר נֶשׁ בְּעֲלָמָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצִלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵינוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר מֵהַכָּא, (קהלת ב) אֵת
אֲשֶׁר כָּבַד עָשׂוּהוּ, עָשׂוּהוּ וְדָאִי. וְדָא הוּא צָלָם וְדַמוֹת,
צָלָם: בְּדַכוּרָא. דַּמוֹת: בְּנוֹקְבָא וְעַל דָּא שִׁירוּתָא
דְּאוֹרֵייתָא ב', וְאוּקְמוּהָ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִפְּנֵי מַה ב' פְּתִיחָא וּסְתִימָא. אֶלָּא,
בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ אֲתִי (דף ל"ו ע"א) לְאַתְחַבְּרָא
בְּאוֹרֵייתָא, הֵרִי הִיא פְּתִיחָא לְקַבְּלָא לִיָּה, וְלֹא שְׁתַּתְּפָא
בְּהַדִּיָּה. וּבְשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ, סְתִים עֵינׁוֹי מְנַה, וַיִּתֵּךְ

לְאַרְחָא אַחְרָא, הָרִי הִיא סְתִימָא, מְסֻטְרָא אַחְרָא. כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, אִם יוֹם תְּעֻזְבְּנִי יוֹמִים אֶעֱזֹבְכָּ. וְלֹא יִשְׁכַּח
 פְּתַחָא, עַד דִּיתוּב לְאַתְחֵבֵר בֶּה בְּאוּרִייתָא אַנְפִּין
 בְּאַנְפִּין, וְלֹא יִתְנַשֵּׂי מִנְהָ. וְעַל דָּא אוּרִייתָא פְּתַחַת קָמִי
 בְּנֵי נְשָׂא וְאַכְרוּזָא וְקָרִי לְהוֹן (מְשַׁלִּי ח) אֲלֵיכֶם אִישִׁים אַקְרָא
 וְגו' וּכְתִיב (מְשַׁלִּי א) בְּרֹאשׁ הוֹמִיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים
 בְּעִיר אֲמַרְיָה תֹאמַר.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, ב' תְּרִין גַּגִּין, וְחַד דְּאַחִיד לֹון. מַאי קָא
 מֵיירִי. אֲלֵא חַד לְשִׁמְיָא וְחַד לְאַרְעָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אַחִיד וְקַבִּיל לֹון.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, ג' נְהוּרִין (צְדָדִים אֲלִין) אֵינּוֹן עֲלֵאִין
 קְדִישִׁין, דְּאַחִידֵן כְּחַדָּא, וְאֵינּוֹן כְּלָלָא דְּאוּרִייתָא,
 וְאֵלִין פְּתַחִין פְּתַחָא לְכָלָא. פְּתַחִין פְּתַחָא לְמַהִימְנוּתָא,
 וְאֵלִין בֵּיתָא דְּכָלָא. וְעַל דָּא בֵּית אַקְרוּ, דְּאֵלִין אֵינּוֹן
 בֵּיתָא.

וּבְגִין כְּךָ שִׁירוּתָא דְּאוּרִייתָא ב'. דְּהָא הִיא אוּרִייתָא (ס"א
 אֲבִיהָ הוּי אֲסוּוּתָא) הוּי וְאַסוּוּתָא דְּעֲלָמָא. וּבְגִין כְּךָ, מַאן
 דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, כְּאֵלוּ אֲשְׁתַּדֵּל בֵּיה בְּשִׁמְא קְדִישָׁא.
 וְהָא אֲתַמַּר, דְּאוּרִייתָא כְּלָא, חַד שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה
 אִיהִי. וּבְגִין דְּאִיהִי שְׁמָא קְדִישָׁא, פְּתַחָא בְּבֵית, דְּאִיהִי
 כְּלָלָא דְּשִׁמְא קְדִישָׁא, בְּתַלְתָּ קְשָׁרִי מְהִימְנוּתָא.

תָּא חֲזִי, כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא, מִתְדַבְּקִין בֵּיהּ
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְעַטְרִי בְּעַטְרֵי דְאוּרֵייתָא,
 וְאַתְרַחֲמִימוּ לְעֵילָא וְתַתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹשִׁיט לֹוֹן
 יְמִינֵיהּ (ס"א וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַרְשִׁים לֹוֹן) כָּל שְׂכַן אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאוּרֵייתָא נָמִי בְּלִילֵיָא. וְהָא אוּקְמוּהָ, דְּאֵינּוֹן מִשְׁתַּתְּפִי
 בְּשַׁכְּינְתָּא (נ"א בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל) וְאַתְחַבְּרוּ כַּחְדָּא. וְכַד אָתִי
 צְפָרָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְעַטֵּר לְהוּ, בְּחַד חוּטָא דְחֻסְדָּא,
 לְאַשְׁתַּמוּדְעָא בֵּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

וְכָל אֵינּוֹן כְּכַבִּי צְפָרָא, בְּשַׁעְתָּא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְכָל
 אֵינּוֹן דְּלַעָאן בְּאוּרֵייתָא, אָתָּאן לְאַתְחַזָּא קָמִי
 מַלְכָּא, כְּלָהוּ מְזוּמְרֵי כַּחְדָּא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב בְּרֹן יַחַד
 כְּכַבִּי בְּקָר וַיִּרְיַעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. מֵאִי וַיִּרְיַעוּ. כְּמָה דָּאֵת
 אָמַר, (ישעיה כד) רוּעָה הִתְרוּעְעָה הָאָרֶץ. דְּאֵינּוֹן דִּינִין
 מִתְבְּרִין, וְאַתְבְּרוּ כְּלָהוּ מְקָמִי בְּקָר, כַּד אָתְעַר בְּקָר
 בְּעֵלְמָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (בראשית כד) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם
 בַּבֶּקֶר. וְעַל דָּא וַיִּרְיַעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

רַבִּי אֶלְעָזָר הוּהוּ אָזִיל בְּאוּרְחָא, אֲשַׁכְּחִיה לְרַבִּי פְּנַחֶס בֶּן
 יְאִיר דְּהוּהוּ אָתִי, גָּעָא חֲמַרְיָה. אָמַר רַבִּי פְּנַחֶס, וַדַּאי
 בְּטַקוּלָא (נ"א בְּקֵלָא) דְּחַדְוּוּתָא דְחֲמַרָא, חֲמִינָא (חֲמִית) אַנְפִּין
 חֲדַתִּין יִשְׁתַּכְּחוּן הָכָא, כִּיּוֹן דְנַפְק מִבְּתַר עַנְפוּי דְטוּרָא,
 חֲמָא לִיהּ לְרַבִּי אֶלְעָזָר דְּהוּהוּ אָתִי, אָמַר וַדַּאי טַקוּלָא (נ"א

קלא) דְּחִדּוּתָא אֲשֶׁתְּלִים. נַחַת רַבִּי אֶלְעָזָר לְגַבִּיּהּ, וְנָשִׁיק לִיּהּ, אָמַר לִיּהּ אֵי טוּפְסָא דְאַרְחָא, חַד לְגַבְּךָ, גּוּזִיל וְנִתְחַבֵּר כַּחֲדָא. וְאֵי לָאו טוּל אַרְחָךְ וְזִיל. אָמַר לִיּהּ, וְהֵאֵי לְקַבְּלָךְ אֲזִילָנָא, פִּיּוּן דְאַשְׁכַּחְנָא לָךְ, אֲזִיל אַבְתָּרְךָ וְנִתְחַבֵּר כַּחֲדָא.

פְּתַח רַבִּי פְּנַחַס וְאָמַר, (תהלים קכח) יְבָרְכֶךָ יי' מִצִּיּוֹן וְרֵאֵה בְּטוֹב וְגו'. יְבָרְכֶךָ יי' מִצִּיּוֹן, מֵאֵי טַעְמָא מִצִּיּוֹן. בְּגִין דְּהָא מִתְמָן שְׂרָאן בְּרַכָּאן לְאַשְׁתַּתְּפָא (ס"א לַאשְׁתַּתְּפָא). הָדָא הוּא דְכְּתִיב פִּי שָׁם צִוָּה יי' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם. וּבְגִין כֶּךָ יְבָרְכֶךָ יי' מִצִּיּוֹן דְּהָא מִתְמָן נַפְקֵי בְּרַכָּאן לְכֻלָּא. וְרֵאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם, דְּבְגִינֵי צִיּוֹן יְרוּשָׁלַם אַתְּבָרְכָא, דְּכִיּוֹן דְּצִיּוֹן אַתְּמְלֵי בְּרַכָּאן, כְּדִין יְרוּשָׁלַם אַתְּבָרְכָא, וְאַשְׁתַּכַּחוּ בֵּה רַחֲמִים. וְכַד יְרוּשָׁלַם אַתְּבָרְכָא, כֹּל עַמָּא אַתְּבָרְכָא.

כֹּל יְמֵי חַיֵּיךָ, דְּלֹא יִתְחַזֵּי קִשְׁת בְּיוֹמֶךָ, כְּמָה לְאַבוּךָ. וְעַל דָּא וְרֵאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֵּיךָ. וְרֵאֵה בְּנִים לְבָנֶיךָ, דְּחֵלִי חֲטָאָה, חֲסִידִין, קַדִּישִׁין, כְּדִין שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל. מֵאֵי שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל. אֵלָּא, כְּמָאן דְּאָמַר שְׁלָמָא עַל רִישֵׁיה דְּמַלְכָּא, דְּלֹא יַחְסֵר כְּלָא. כֶּךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל, בְּזַמְנָא דְּצַדִּיקֵי יֵאֵשְׁתַּכַּחוּן בְּעַלְמָא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי יז) עֲטַרְת זִקְנִים בְּנֵי בָנִים

וְתַפְאֶרֶת בְּנִים אֲבוֹתָם. בְּנִים הָא אֹקִימָנָא. בְּנֵי בְנִים,
 אֲלִין (ל"ה ע"א) שָׂאָר כְּתָרֵי מַלְכָא, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (ישעיה נד)
 וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יִי'. וְכָתִיב (איכה ד) בְּנֵי צִיּוֹן הֵיֶקְרִים, כְּמָה
 דְאֵת אֲמַר וְתַפְאֶרֶת בְּנִים אֲבוֹתָם, לָא מִתְעַטְרֵן בְּנִין אֲלָא
 בְּאַבְהֵן. מִכָּאן אֹלִיפְנָא, דְבְנִין לָא מִתְעַטְרֵי, וְלָא
 מִשְׁתַּקְיִין מִשְׁקִיו דְנַחֲלָא, אֲלָא בְזֻמְנָא דְאַבְהֵן מִתְעַטְרָאן
 וּמִתְבָּרְכָאן, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (דף ל"ו ע"ב) וְתַפְאֶרֶת בְּנִים
 אֲבוֹתָם.

עַד דִּהּוּ אֲזִלִי, מָטָא עֵדָן צְלוֹתָא, נַחְתּוּ וְצִלוּ. עַד דִּהּוּ
 מְצִילִי, קִפְטָר חַד חוּיָא בְּרַגְלוֹי דְחַמְרָא, דְרַבִּי פְּנַחֶס.
 קִסְטָא (ס"א קִפְטָא) וְגַעָא תְרֵי זְמַנֵי. בְּתַר דְסִיִּמוּ צְלוֹתָא,
 אֲמַר רַבִּי פְּנַחֶס, וְדַאי צַעְרָא הוּא לְבַעֲרָא דִילִי, דִּהָא
 יוֹמָא דָּא אֲקִדִּימָנָא, וְהוּינָא מְרַחֵישׁ בְּאוּרֵיִתָא, וְאֲעַבְרָא
 לִי בְּאַתְרֵי דְלְכְלוּכָא שְׂרִיא, וְהַשְׁתָּא מְצַעְרֵי לֵה. קָמוּ וְחָמוּ
 חַד חוּיָא קִטִיר אַרְגְּלִיהָ, אֲמַר רַבִּי פְּנַחֶס, חוּיָא חוּיָא, זִיל
 וְאַתְחַר (ס"א וְאַסְטָר) קוּטְרָה, בְּקִטְפוּרָא דְחוּרָא. אֲדִהְכִי
 אֲתַנְשֵׁר חוּיָא, וְנַפְּלֵ קִפְסִירֵי קִפְסִירֵי.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וּמָה כָּל כַּף מְדַקְדַּק קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 בְּצַדִּיקֵיִיא. אֲמַר לֵיה, וְדַאי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 מְדַקְדַּק בְּהוּ בְּצַדִּיקֵיִיא, וְנָטִיר לֹון, וּבַעָא לְאוּסְפָא לֹון
 קְדוּשָׁה עַל קְדוּשַׁתִּיהוּ וְהַשְׁתָּא הָאֵי חַמְרָא, עַל דְלָא נָטִיר

קְדוּשַׁתָּא דִּילִי אֶצְטֶער. וְדָא חוּיָא שְׁלִיחָא חוּיָא, וְכַמָּה
 שְׁלוּחִין אִית לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּבְכֻלָּהוּ עֶבֶיד
 שְׁלִיחוּתֵיהּ, וְאֶפִּילוּ בְחִיּוֹת בְּרָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא
 כו) וְשַׁלַּחְתִּי בְּכֶם אֶת חֵית הַשָּׂדֶה וְשִׁכַּלְהָ אֶתְכֶם. וְאֶפִּילוּ
 בֵּיד גּוֹי, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים כח) יֵשָׁא יְי' עָלֶיךָ גּוֹי
 מֵרְחוֹק מְקַצֶּה הָאָרֶץ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וּבִידָא דִּישְׂרָאֵל עֶבֶיד שְׁלִיחוּתָא. אָמַר
 לִיה, אֵין. כְּגוֹן רָשָׁע בִּידָא דְצַדִּיק. אָבֵל רָשָׁע
 בִּידָא דִּישְׂרָאֵל רָשָׁע אַחֲרָא, לָא עֶבֶיד בֵּיה שְׁלִיחוּתָא,
 אָלָא בְּזִמְנָא דְאִיהוּ לָא מְכוּוֹן בֵּיה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (שמות כא) וְאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהֶאֱלֹהִים אָנָּה לִידּוֹ. וְאֲשֶׁר לֹא
 צָדָה דִּיִּיקָא, דִּלָּא לְקַטְלָא לִיה. דָּא, וְהֶאֱלֹהִים אָנָּה לִידּוֹ,
 בְּגִין לְאֶעֱנֶשָׂא לְתַרְוּוּיָהּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הֵיכִי עֶבֶיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 שְׁלִיחוּתָא בִּידָא דְהַנִּי, וּבִידָא דְגוֹי. אָמַר לִיה
 וְאָבוּךָ לָא קָאֶמַר לָךְ. אָמַר לִיה עַד לָא שְׁאִילְנָא.
 פְּתַח וְאָמַר, (איוב לד) וְהוּא יִשְׁקִיט וּמִי יִרְשִׁיעַ וְגו'. וְהוּא
 יִשְׁקִיט, בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִיב שְׁקִיטוֹ
 וְשְׁלוּהָ לְבַר נֶשׁ, מֵאֵן הוּא רִשָּׁאי לְאַבְאָשָׁא לִיה, וְלִמְעַבְד
 לִיה קִטִּיגוּרִיא. וַיִּסְתֵּר פָּנִים וּמִי יִשׁוּרְנוּ. וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ
 אֶסְתִּיר עֵינֵיהּ מִלְּאִשְׁגָּחָא עָלֶיהּ, מֵאֵן הוּא דִּישְׁגַּח עָלֶיהּ,

לְנִטְרָא לִיָּהּ, וְלִמְעַבְד לִיָּהּ נְטִירוֹ. וְאוֹרְחוֹי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא בְדָא, עַל גּוֹי, וְעַל אָדָם יַחַד. בֵּין לְעֵלְמָא כְּלָא, בֵּין
לְעֵמָא חַד, בֵּין לְחַד בְּלַחוּדוּי.

תָּא חַזִּי, בְּזִמְנָא דְבְנֵי נְשָׂא מִתְכַּשְׁרֵן עוֹבְדִין לְתַתָּא,
אֲתַעֵר לְגַבֵּייהוּ לְעֵילָא יְמִינָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.
כְּדִין מִתְעַרִין כַּמָּה רְחִימִין, כַּמָּה נְטוּרֵי עֵלְמָא, כַּמָּה
נְטוּרֵי דְבַר נֶשׁ, מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא. וְכְדִין אֲתַכְפִּיא
שְׂמָאלָא, וְלֹא יִכְלָא לְשִׁלְטָאָה. וּבְזִמְנָא דְבְנֵי אֲנִשָׁא לֹא
מִתְכַּשְׁרֵן עוֹבְדִין לְתַתָּא, שְׂמָאלָא אֲתַעֵר, וְכָל אֵינּוֹן
דְּאָתוּ מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, כְּלָהוּ אֲתַעֵרוּ, וְכְלָהוּ אֲתַעֲבִידוּ
שְׁלוּחִין לְאַבְאָשָׁא לְגַבֵּייהוּ דְבְנֵי נְשָׂא. דְּהָא אֵינּוֹן דְּעֵבְרוּ
עַל פְּתַגְמֵי אוֹרֵייתָא, כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּאַנְפֵּייהוּ,
וְאַשְׁתַּמּוּדְעֵן לְגַבֵּי אֵינּוֹן דְּמִתְעַרֵי מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא.

וּבְגִין כַּךְ, חִיּוּתָא וְעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְכָל אֵינּוֹן דְּאָתוּ
מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, כְּלָהוּ אֲקָרוּן ^(נ"א אֵינּוֹן) שְׁלוּחִין,
לְגַבֵּי אֵינּוֹן רְשִׁימִין דְּמִתְעַרֵי לָהּ. וְיִשְׂרָאֵל, אַף עַל גַּב
דְּלֹא מְכַשְׁרֵן עוֹבְדִין, כְּלָהוּ מִן סְטָרָא דִימִינָא קָא אֲתֵיין.
וּבְגִין דְּאֲתַכְפִּיא יְמִינָא בְּעוֹבְדֵייהוּ, שְׁלִטָא עַלֵייהוּ
שְׂמָאלָא, וְכָל אֵינּוֹן דְּאָתוּ מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, וְעַל דָּא,
שְׁלִיחוּתָא בִידָא דְחִיּוּתָא וְגוֹי, וְכָל דְּדַמֵי לֹן, דְּאֵינּוֹן
מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, וְלֹא בִידָא דִיִּשְׂרָאֵל, דְּאַף עַל גַּב
דְּחִיבָא אִיהוּ, מִסְטָרָא דִימִינָא קָא אֲתֵי.

וַיִּשְׂרָאֵל חֵיִיבָא, דְּנִפְל בִּידָא דִּישְׂרָאֵל חֵיִיבָא אַחְרָא,
 בְּזִמְנָא דְלֹא אִתְּפוּוֹן בֵּיהּ, בְּגִין דִּיתְעַנְשׁוּ
 תְּרוּוִייהוּ, וַיִּקְבְּלוּן עוֹנְשָׁא לְדַכְּפָאָה לֹוֹן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 מִנְלָן. אָמַר לִיהּ אֵינּוֹן בִּימִינָא. וְלֹא אִתְּדַבְּקוּ בְּשִׁמְאָלָא,
 וְלֹא אִתְּעַרְבוּ בַּהֲדָה לְעַלְמִין, וְעַל דָּא, לְזִמְנָא אַחְרָא
 אִתְּעַבְּרוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִנָּא לָן. אָמַר לִיהּ, תָּא חֲזִי מִן (שׁוֹפְטִים
 ב) פְּלֶגֶשׁ בְּגַבְעָה, דְּאָף עַל גַּב דְּחֵיִיבִי נִינְהוּ, לָא
 בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיתְעַרוּן גַּבֵּייהוּ חֵיִיבִי יִשְׂרָאֵל
 אַחְרָנִין. וְעַל דָּא מִיתוּ (מִישְׂרָאֵל) כֹּל אֵינּוֹן זְמַנִּין דְּמִיתוּ. עַד
 דְּכֻלְּהוּ חֵיִיבִין דְּאִתְּעַרוּ לְגַבֵּייהוּ, מִיתוּ וְאִתְּאַבִּידוּ,
 וְאִשְׁתְּאַרוּ אֵינּוֹן (דף ל"ז ע"א) זַכָּאִין יִתִּיר, דִּיעַבְּדוֹן מְלָה בְּאַרְח
 קְשׁוּט. וְאָף עַל גַּב דְּזַכָּאִין אֵינּוֹן, לָא אִתְּיִיחִיב מְלָה,
 אֶלָּא לְאֵינּוֹן דְּאִתְּיִיחִיב. כִּד שְׁקִילָן עַלְמִין כַּחְדָּא, עַלְמָא
 תַּתָּאָה כְּגוּוֹנָא דְעַלְמָא עַלְתָּאָה, וְהָהוּא זְמַנָּא, לָא
 אִשְׁתְּכַחוּ עַלְמִין שְׁקִילָן כַּחְדָּא.

וְעַל דָּא, חֵיִיבִין דִּישְׂרָאֵל לְגַבֵּייהוּ דְּחֵיִיבִין אַחְרָנִין, לָאוּ
 אֵינּוֹן שְׁלוּחֵי מַלְכָּא, דְּהָא לָא אִתְּיִין מַסְטְרָא
 דְּשִׁמְאָלָא. מִתַּל לְבַנֵּי נָשָׂא דְּחָבוּ לְמַלְכָּא, אִתְּעַר
 סַנְטִירָא לְגַבֵּייהוּ, לְתַפְשָׂא לֹוֹן, וְלֹא עֲנִשָׂא לֹוֹן, לְאֵינּוֹן
 דְּחָבוּ לְמַלְכָּא. קָם חֲפִים חַד מִנֵּייהוּ, וְאִתְּעַרְבַּ בְּהַדֵּי בְּנֵי

סְנַטְרָא, זָקַף סְנַטְרָא עֵינֵינוּי וְחָמָא לִיה. אָמַר לִיה מֵאן
יְהִבֵּךְ לְגַבְנָ, וְלֹאֵו אַנְתָּ מֵאֵינוּן דְּחָבוּ לְמַלְכָּא, הָא אַנְתָּ
אַתְעַנְשׁ בְּקַדְמִיתָא, שְׁקִילוּ לִיה וְקַטְלוּהוּ.

כִּף יִשְׂרָאֵל מִסְטְרָא דִּימִינָא קָא אַתְיִין, וְלֹא אַתְדַּבְּקוּ
בְּשִׁמְאֵלָא, וְלֹא אַתְעַרְבוּ בְּהַדְּהָ לְעַלְמִין. וְכַד אֵינוּן
גְּרַמִּין בְּחוּבֵייהוּ, דְּאַתְכַּפֵּיָא יְמִינָא, וְאַתְעַר שְׁמֵאֵלָא וְכַל
אֵינוּן דְּאַתּוּ מִסְטְרִיהָ, אֵי חַד מִיִּשְׂרָאֵל קָם לְאַתְעַרְבָּא
בְּהַדְּיִיהוּ, אַשְׁתְּמוּדְעֵן בֵּיהָ, אָמְרִי לִיה לֹאֵו אַנְתָּ מֵאֵינוּן
דְּקָא אַתְיִין מִסְטְרָא דִּימִינָא, דְּאַתְכַּפֵּיָא מְחוּבֵייהוּ, וְלֹאֵו
אַנְתָּ מֵאֵינוּן דְּחָבוּ לְמַלְכָּא מֵאן יְהִבֵּךְ לְגַבְנָ. אַשְׁתַּכַּח
דְּאִיהוּ אַתְעַנְשׁ בְּקַדְמִיתָא. וְשְׁלֵמָה מַלְכָּא צִוּוּחַ
לְקַבְלֵייהוּ, וְאָמַר (קהלת ח) עַת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם
לְרַע לֹו. לְרַע לֹו וְדֵאֵי, בְּגִין דְּלֹאֵו שְׁלִיחָא דְּמַלְכָּא אִיהוּ,
וְלֹא אַתִּי מֵהֵהוּא סְטְרָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְדֵאֵי הָכִי הוּא, דְּהָא תְּנִינָן, דְּאִית
יְמִינָא וְאִית שְׁמֵאֵלָא, רַחֲמֵי וְדִינָא, יִשְׂרָאֵל (לִימִינָא),
וְעוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה לְשִׁמְאֵלָא. יִשְׂרָאֵל אַף עַל גַּב דְּחִיבֵי
נִינְהוּ, וְאַתְכַּפֵּיִין, אֵינוּן בִּימִינָא, וְלֹא אַתְדַּבְּקוּ
בְּשִׁמְאֵלָא, וְלֹא אַתְעַרְבוּן בְּהַדְּהָ לְעַלְמִין. וּבְגִין כִּף
כְּתִיב, (תהלים ס) הוֹשִׁיעָה יְמִינִךְ וְעֵנְנִי. דְּכַד אַסְתַּלַּק יְמִינָא
יִשְׂרָאֵל דְּאַתְדַּבְּקוּן בְּהַדְּיָה, יַסְתַּלְקוּן וַיִּתְעַטְרוּן בֵּיהָ. כְּדִין

אֶתְכַפֵּיָא שְׁמַאלָא, וְכָל אֵינּוֹן דְּאָתוּ מִסְטְרִיהּ, הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת טו) 'מִינֶהָ יִי' תִּרְעֵץ אוֹיֵב.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא וּגּו'. וַיְהִי
בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי, מֵאִי יוֹם הַשְּׁמִינִי. אֶלָּא כְּתִיב וּמִפְּתַח
אֶהָל מוֹעֵד וּגּו', כִּי שִׁבְעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת יְדְכֶם. כִּי
שִׁבְעַת, בְּשִׁבְעַת יָמִים מִבְּעֵי לֵיהּ, אוֹ שִׁבְעָה יָמִים יִמְלֵא
אֶת יְדְכֶם, מֵאִי כִּי שִׁבְעַת יָמִים יִמְלֵא.

אֶלָּא, זָכָאִין אֵינּוֹן פְּהֵנִי, דְּמַתְעַטְרִי בְּעַטְרוֹי דְּמַלְכָּא
קְדִישָׁא, וּמְשִׁיחִין בְּמִשַׁח רַבּוֹת קְדִישָׁא, בְּגִין
דְּאֶתְעַר מְשַׁחָא (אֶחָרָא) עֲלָאָה, דְּמִשְׁקִי לְכָל שִׁבְעָה,
וְאֶתְמִשַׁחֵן מִהֶהוּא רַבּוֹת קְדִישָׁא, וְאֶתְדַלְקוּ מִנֵּיהּ כָּל
אֵינּוֹן שִׁבְעָה בּוֹצִינִין, וְהֵאִי מִשַׁח רַבּוֹת הוּא כְּלָלָא דְּכָל
שִׁבְעָה, וְכֻלְהוּ בֵּיהּ אֶתְכַלִּילוּ.

וְתַנִּינָן שִׁיתָא אֵינּוֹן, וְכֻלְהוּ אֶתְכַלִּילָן בְּהֵאִי, וְדָא הוּא
כְּלָלָא דְּכֻלְהוּ, וּבְגִין כִּךְ שִׁבְעַת יָמִים יִמְלֵא,
דְּהֵא בְּהֵאִי תַלְיִין. וְעַל דָּא, אֶקְרִי כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, בַּת
שִׁבְעָה. מֵאִי אֵיהִי בַת שִׁבְעָה. דְּאֵיהִי כְּלִילָא מְשִׁיתָא
אֶחָרְנִין.

כִּיּוֹן דְּהֵאִי שִׁבְעָה, אֲשֵׁלִים לְהוּ לְכַהֲנִי, וְאֶעְטֵר לוֹן,
וּמִשַׁח לוֹן בְּכָלָא, כִּד מָטוּ לְכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל דְּאֵיהִי
תְּמִינָאָה, אֶתְפַּקֵּד אֶהָרֹן לְקָרְבָּא עֲגָל, בְּגִין דְּאֵיהִי בְּרִיהּ

דְּפָרָה, לְכַפֵּרָא עַל תְּהוּא חוּבָא דְעָגְלָא אַחֲרָא דְעֵבֶד אַהֲרֹן,
 וְחָב לְגַבֵּי פָרָה, דְּאִיהִי תְּמִינָאָה, שְׁלִימוֹ דְּמִמוּנִיהָ (ס"א)
 יִשְׂרָאֵל. (דְּאִמוּנִי) וְאֶשְׁתַּכַּח כְּהֵנָּא שְׁלִים בְּכֹלָא, בְּתִמְנִיא
 מִינֵי לְבוּשֵׁין דִּיקָר, שְׁלִים בְּכֹל כְּתָרִין, שְׁלִים לְעֵילָא,
 שְׁלִים לְתַתָּא.

וּבְכֹלָא, בְּעֵי לְאַחֲזָאָה עוּבְדָא. וְעַל דָּא אַתְּעֵבִיד בֵּיה
 בְּאַהֲרֹן עוּבְדָא לְתַתָּא, בְּגִין דִּיתַעַר הָכִי
 לְעֵילָא, וְיִשְׁתַּכַּח כֹּלָא בְּגוּוּנָא חַד, וּכְדִין אַתְּפַרְכָּאן
 עַלְמִין כְּלָהוּ, וּמִשְׁתַּכְּחִין בְּרַכָּאן עַל יְדָא דְכְּהֵנָּא. וְהַכָּא
 אֶשְׁתַּלִּים כְּהֵנָּא בְּכֹלָא כְּדָקָא חֲזִי.

עָגְלָא לָמָּה. דְּכַתִּיב עָגַל בֶּן בְּקָר לְחַטָּאת, בְּגִין תְּהוּא
 חַטָּאת, דְּעֵבֶד בְּקַדְמִיתָא. וְאֵיל לְעוֹלָה, מֵאֵי
 טַעְמָא אֵיל. בְּגִין אֵיל דִּיצְחָק, דְּהוּא עוֹלָה תְּמִימָה, וְהֵאֵי
 אַתְּחֲזִי לְקַרְבָּא, לְאַשְׁלָמָא כֹּלָא. וְהֵאֵי אַתְּר, מִסְטָרָא
 דִּיצְחָק אֶשְׁתַּאֲב. וְהֵאֵי אֵיל בְּגִין אֵיל דִּיצְחָק מִתְקַרְבָּא
 עוֹלָה, (בְּגִין דְּאִיהִי עוֹלָה) דְּהֵא עוֹלָה לְעֵילָא סְלָקָא, וּבְגִין
 לְאַעְטָרָא לָהּ בְּשְׁלִימוּתָא. עָגַל וְאֵיל: עָגַל בְּגִינָה,
 כְּדָקָא מְרֹן. אֵיל, לְאַשְׁלָמָא (דף ל"ז ע"ב) לָהּ בְּשְׁלִימוֹ דִּיצְחָק
 כְּדָקָא חֲזִי.

וְיִשְׂרָאֵל דִּחְבוּ עִמֶּיהָ דְכְּהֵנָּא בְּהֵאֵי, מְקַרְיָבִין כְּגוּוּנָא
 דָּא, דְּכַתִּיב וְשׁוֹר וְאֵיל לְשִׁלְמִים לְזִבּוּחַ לְפָנַי

יִי. שׁוֹר, עַל מַה דְּחָבוּ. וְאֵיל לְאִשְׁלָמָא לְהָאֵי אַתְר
בְּשִׁלְיָמוֹ דִּי צַחֲקָא.

מֵאֵי שְׁנָא בְּכַהֲנָא דְכְּתִיב בֵּיהּ יַעֲגַל לְחַטָּאת, וְלֹא כְּתִיב
בִּישְׂרָאֵל שׁוֹר לְחַטָּאת. אֵלֵא, יִשְׂרָאֵל הָא קְבִילוּ
עוֹנְשָׁא בְּקַדְמִיתָא, וּבְגִין דְּקְבִילוּ עוֹנְשָׁא בְּכַמָּה אַתְר,
עַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא בְּעָא לְאִדְכָּרָא לֹון חוּבֵיִיהוּ
כְּדַקְדְּמִיתָא, וְעַל דָּא לָא כְּתִיב הִכָּא לְחַטָּאת, אֵלֵא
לְשִׁלְמִים, בְּגִין לְאַחֲזָאָה שְׁלָמָא, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּשִׁלְמָא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל עַל דָּא.

אַבְל אַהֲרֹן, דְּהָא לָא קְבִיל עוֹנְשָׁא מְצִלוֹתָא דְּמִשָּׁה,
דְּכְּתִיב, (דְּבָרִים ט) וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנֵּף יִי וְגו'. וְכְּתִיב
וְאַתְּפִלְל גַּם בְּעַד אַהֲרֹן בְּעַת הַהִיא, וְעַד כְּעַן חוּבָא הוּא
תְּלִי, כְּתִיב וְעַגְל בֶּן בְּקָר לְחַטָּאת, לְחַטָּאת וּדְאֵי, (וְאֵיל
לְעוֹלָה) בְּגִין דִּי כִפֵּר חוּבֵיהּ, וְיִתְדַפֵּי וְיִשְׁתַּלֵּם בְּכֻלָּא.

וּבְהֵהוּא יוֹמָא אֲשֶׁתְּלִימוּ עֲלֵאִין וְתַתְּאִין. וְאַשְׁתַּכַּח
שְׁלָמָא בְּכֻלָּא, בְּחֲדוּתָא דְּלְעִילָא וְתַתָּא
וְאַלְמָלָא דְּאַשְׁתַּכַּח עֲרֵבוּבֵיָא דְּבִנֵי אַהֲרֹן בְּהֵהוּא יוֹמָא,
מִן יוֹמָא דְּאַסְתַּלְקוּ יִשְׂרָאֵל מִן יוֹמָא, לָא אֲשֶׁתַּכַּח חֲדוּתָא
דְּעֲלָאֵי וְתַתְּאֵי כְּהֵהוּא יוֹמָא. בְּהֵהוּא יוֹמָא אֲתַעְבֵּר הֵהוּא
חוּבָא מִן עֲלָמָא, וְאַשְׁתַּכַּחוּ כְּהֵנָּא וְיִשְׂרָאֵל מִתְדַכְּפֵן
מִזֵּיָהּ. (כָּל) הֵהוּא יוֹמָא, אֲתַעְבֵּרוּ כָּל אֵינּוֹן מִקְטָרְגִין

דְּלַעֲיִלָּא, וְהוּוּ אֲזֵלִין וְשָׁטְאן בְּסַחְרֵי יִהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא
אֲשַׁתְּכַחוּ בַּהֲוֵא עֲדָנָא.

עַד דְּגָרִים שַׁעְתָּא, וְקָמוּ נָדָב וְאֲבִיהוּא וְעַכְבּוּ (ס"א וְעַרְבּוּבו)
חֲדוּתָא דְכָלָא. וְאֲשַׁתְּכַח רּוּגְזָא בְּעֵלְמָא, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, וַיֵּרָא כְבוֹד יְיָ אֶל כָּל הָעָם, מִיַּד וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי
אֶהֱרֹן נָדָב וְאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶתְתּוֹ וּגּוֹ'.

תַּנְן, בַּהֲוֵא יוֹמָא חֲדוּתָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל הַוּוּת,
לְאֵתְקַטְרָא בְּקִיטּוּרָא דְמַהִימְנוּתָא בְּכַלְהוּ קְשָׁרִין
קְדִישִׁין. דְּהָא קְטֹרֶת קְשִׁיר כָּלָא כַּחְדָּא, וּבְגִין כֶּף אֶקְרִי
קְטֹרֶת. וְאִינּוּן אָתּוּ, וְקְשִׁירוּ כָּל אִינּוּן אַחֲרָנִין כַּחְדָּא,
וְשָׁרוּ לָהּ לְבַר, דְּלֹא קְשָׁרוּ לָהּ בַּהֲדֵי יִהוּ, וְקְשִׁירוּ מְלָה
אַחֲרָא. וּבְגִין כֶּף, אֲזַהֵר לּוֹן לְכַהֲנֵי לְבַתֵּר, דְּכַתִּיב, (וַיִּקְרָא
טו) בְּזֹאת יָבֵא אֶהֱרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ.

וּבְכַמָּה גּוּוּנִין עַרְבּוּבוּ חֲדוּתָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. חַד דְּלֹא
אֲתַנְסִיבוּ, וְלֹא אֲתַחְזִיין לְקַרְבָּא, וְלֹא אֲתַבְּרָכָא
עַלְמִין עַל יַדֵּיהוּ. וְחַד דְּלֹא הוּוּ שַׁעְתָּא כַּדְקָא יָאוּת. וְחַד
דְּדַחֲקוּ שַׁעְתָּא. וְחַד, דְּהָא מְקַדְמַת דְנָא, נַפְק נִימוּסָא
דְּלַהוֹן, וַיִּקְרִיבוּ לְפָנֵי יְיָ אֵשׁ זֶרֶה וּגּוֹ'. וְדֵאִי מְלָה אַחֲרָא
אֲתַקְשָׁרוּ בְּקִשּׁוּרָא דָּא, וְשָׁרוּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לְבַר.
אֲמַר לִיה רַבִּי פְּנַחַס, לָא תִימָא דְאִינּוּן שָׁארוּ לָהּ לְבַר,
אַלֵּא כַנְסַת יִשְׂרָאֵל לָא אֲתַקְשָׁרָא עַל יַדֵּיהוּ. דְּהָא

בְּכֹל אֲתֵר דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח דְּכֹר וְנוֹקְבָא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לָא
 שְׂרִיא בִּינֵיהוּ כְּלָל. בְּגִין כִּן אֲזַהֵר לְכַהֲנֵי, דְּכְתִיב בְּזֹאת
 יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, דִּישַׁתְּכַח דְּכֹר וְנוֹקְבָא. וְעַל דָּא
 לָא יִיעוּל כְּהֵנָּא לְקוּדְשָׁא, עַד דִּיתְנַסִּיב. בְּגִין דִּישַׁתְּתַף
 בְּקִשׁוּרָא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּמֵאן דְּלֹא אֲנַסִּיב, שְׂאֲרֵי לָהּ
 לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְבַר, וְהִיא לָא אֲשַׁתְּתַפָּא בַּהֲדִיָּה, וְעַל
 דָּא אֲשַׁתְּכַח עֲרֻבוּבֵיא בַּהֲהוּא יוֹמָא לְגַבֵּייהוּ.

(ויקרא ט) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי, רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (שיר השירים

ב) כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחוּחִים כֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבְּנוֹת.
 כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחוּחִים, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְהִיא אוֹקְמוּהָ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְשַׁבַּח לָהּ לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְחַבִּיבוּתָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְקַבְּלָהּ, לְאֲתַדְּבַקָּא בַּהּ.

וְעַל דָּא, מֵאן דְּאֲנַסִּיב, בְּעֵי לְשַׁבְּחָא לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא, וְלְשַׁבְּחָא לָהּ לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּהִיא תְּנִינָן
 בְּכֹלָא בְּעֵי לְאַחֲזָאָה עוּבְדָּא, כְּמָה דְּאִיהוּ בַר נַשׁ מִתְּדַבֵּק
 בְּבַת זוּגִיָּה, וְחַבִּיבוּתָא דִּילֵיהּ לְקַבְּלָהּ, כִּד אָתִי לְמַפְלַח
 קָמִי מִלְכָּא קְדִישָׁא, הוּא אֲתַעַר זְוִיגָא אַחֲרָא, דְּהִיא
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא חַבִּיבוּתָא דִּילֵיהּ לְאֲתַדְּבַקָּא בְּכְנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, וּמֵאן דְּאֲתַעַר מְלָה, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְבַרְךְ
 לֵיהּ, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מְבַרְכָּא לֵיהּ, וְהִיא אֲתַמַּר.

וְעַל דָּא שְׁבַחָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּמְשַׁבַּח לָהּ לְכְנֶסֶת

יִשְׂרָאֵל, כְּשׁוֹשְׁנָה דְאִיהִי בֵּין הַחוּחִים, דְאִיהִי מְעַלְיָא
 וְסִלְקָא עַל כִּלְא. כֶּף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאָר אוּכְלוּסִין,
 בְּגִין דְהִיא סִלְקָא (דף ל"ח ע"א) וּמִתְעַטְרָא עַל כִּלְא. וְדָא
 שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, וְאֶתְרוּג בֵּין הַחוּחִים, לְאַחֲזָא
 שְׁבַחָא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, עַל כִּלְא.

תָּא חֲזִי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְּבַרְכָּא עַל יְדֵי דְכֶהֱנָא,
 וְיִשְׂרָאֵל מִתְּבַרְכָּאן עַל יְדֵי דְכֶהֱנָא. וְכֶהֱנָא
 מִתְּבַרְכָּא עַל יְדֵי דְכֶהֱנָא עֲלָאָה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר
 1) וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

כְּתִיב (תהלים כה) זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסִדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה.
 זְכוֹר רַחֲמֶיךָ, דָּא יַעֲקֹב. וַחֲסִדֶיךָ, דָּא אֲבָרְהָם. כִּי
 מַעֲוֹלָם הֵמָּה, וּמַעֲוֹלָם נָטַל לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְסִלְיָק
 לֹון לְעֵילָא, וְעֵבֵד מְנַיִיהוּ רְתִיכָא קְדִישָׁא, לְאַגְנָא עַל
 עֲלָמָא. וּבְגִין דְהוּוּ מַעֲוֹלָם, הוּא דְכִיר לְהוֹן לְאַגְנָא
 וְלִרְחֻמָּא עַל עֲלָמָא. כְּגִוּוֹנָא דָּא. נָטִיל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 לְצִדִיקֵי מִן עֲלָמָא, וְסִלְיָק לֹון לְעֵילָא, לְאַגְנָא עַל
 עֲלָמָא.

וְאִי תִימָא יִצְחָק אֲמַאי לָא אֲדַכֵּר הֲכָא. אֵלָא אֲשֶׁתְאָר
 לְאַתְפָּרְעָא מֵאִינוּן דְעֶאקִין לְבְנוּי, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב
 (תהלים פט) עֲזָרָה אֶת גְּבוּרָתֶךָ. וְכְתִיב, (ישעיה מב) יְיָ כַּגְּבוּר
 יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה וְגו', וְדָא הוּא יִצְחָק,

דְּאִסְתִּלְק מֵהֶכָּא. רַבִּי חֵיִיא אָמַר, זָכַר רַחֲמֵיךָ יְיָ וַחֲסָדֵיךָ,
אֵלֶיךָ אֵינּוֹן יַעֲקֹב וְאַבְרָהָם, דְּבַעֲיָנָן לְהוֹן לְאַגְנָא עֲלָן.
אָבֵל יִצְחָק, לְמַעַבְד קָרְבִין קִיִּימָא, וּבְגִינֵי כֶּךָ לֹא בַעֲיָנָן
לֵיה לְגַבֵּייהוּ.

דְּבַר אַחַר כִּי מַעוֹלָם הָמָּה, דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
עֲלָמָא, נָטַל יִצְחָק וּבְרָא בֵּיה עֲלָמָא. חָמָא דְלֹא
יִכִּיל לְמִיָּקָם בְּלַחֲדוּי, נָטַל אַבְרָהָם וְקִיִּים בֵּיה עֲלָמָא.
הָדָא הוּא דְכָתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
בְּהַבְרָאָם, אֵל תִּקְרִי בְּהַבְרָאָם, אֵלֹא בְּאַבְרָהָם. חָמָא
דְּבַעֲיָין קִיּוּמָא יִתִּיר, נָטַל לִיעֲקֹב, וְשִׁתְּףָ לֵיה בִּיצְחָק,
וְקִיִּים עֲלָמָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֱלֹהִים
אָרֶץ וְשָׁמַיִם. וְעַל דָּא, בְּאַבְרָהָם וַיעֲקֹב אֶת־קִיִּים עֲלָמָא.
וּבְגִין כֶּךָ כִּי מַעוֹלָם הָמָּה.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי, לְבַתֵּר דְּאַשְׁתָּלִים
אַהֲרֹן, בְּאֵינּוֹן ז' יוֹמִין, וְאַתְעֵטֵר בְּהוּ, (בְּהוּא מִשַׁח רַבּוּת
קִדִּישָׁא עֲלָאָה) יוֹמָא תְּמִינָאָה בַּעֲיָא לְאַשְׁתָּלִמָא מִן שִׁבְעָה,
דְּאַשְׁלָמוּתָא עַל יְדֵי דְכַהֲנָא, וְעַל דָּא פּוּלְחָנָא בְּתִמְינָאָה,
לְאַתְעֵטֵרָא מִן שִׁבְעָה. וְלְאַתְתַּקְנָא כַּהֲנָא עַל הַהוּא (חֻבְבָּה)
דְּחַב (ס"א דְקַבִּיל) בְּקַדְמִיתָא.

הָדָא הוּא דְכָתִיב, וַיֹּאמֶר אֵל אֶהְרֹן קַח לְךָ עֵגֶל, הָא
אוּקְמוּהָ עֵגֶל וְדַאי, לְכַפֵּרָא עַל הַהוּא עֵגֶל, דְּכָתִיב

(שמות לב) וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֹּכָה. בֶּן בֶּקֶר, מֵאֵי טַעֲמָא בֶּן
 בֶּקֶר, וְלֹא בֶּן פָּרָה. אֲלֵא אִיהוּ בְּעֵי לְאַתְתַּקְנָא לְגַבֵּי פָּרָה,
 לֹא אֶתְחַזִּי לְקֶרְבָּא מִינָהּ לְגַבָּהּ. מֵאֵן דְּשִׁדְר דְּוִרוֹן
 לְמַלְכָּא, חֲמִיתוֹן דְּנָסִיב מִבֵּי מַלְכָּא, וַיְהִיב לְמַלְכָּא, אֲלֵא
 דִּוְרָנָא לְשִׁדְרָא לְמַלְכָּא, מִבֵּי אַחְרָא אֲצִטְרִיךְ, וְלֹא מִבֵּי
 מַלְכָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מְדִידִיָּה לְדִידִיָּה לֹא אֶתְחַזִּי. אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה בְּגִין כֶּךָ בֶּן בֶּקֶר וְדַאי וְלֹא בֶּן פָּרָה.

לְחַטָּאת: לְדַכָּאָה עַל הֵהוּא חוּבָה דְחָב בֵּיהּ. וְאֵיל לְעוֹלָה
 תְּמִימִים. תְּמִימִים, תְּמִים מִבְּעֵי לֵיהּ. אֵי תִימָא
 דְּעַל אֵיל וְעֵגֶל קָאֲמַר, לָאוּ הֲכִי. דִּהָא תְּרוּוִיָּהוּ לֹא
 סִלְקִין לְעוֹלָה, דִּהָא כְּתִיב לְעוֹלָה תְּמִימִים, וְעֵגֶל לְחַטָּאת
 סִלְקָא, מֵהוּ תְּמִימִים, וּכְתִיב אֵיל.

אֲלֵא אֵילוֹ דִּי צַחֲקָא, לְקֶרְבָּא לְגַבֵּי פָּרָה, דְּאֲדַכְּר תְּרִי זְמַנֵּי
 בְּקָרָא, חַד דְּכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשָּׂא אֲבָרָהָם אֶת
 עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אֵיל, הָא חַד, וְחַד וַיִּלְךְ אֲבָרָהָם וַיִּקַּח
 אֶת הָאֵיל, הָא תְּרִי, וַיַּעֲלֵהוּ לְעוֹלָה. וְעַל דָּא אֵיל לְעוֹלָה
 תְּמִימִים, תְּרִי אֵיל, דְּאִיהוּ תְּרִי. וְעַל דָּא (ויחזי רמ"א ע"א)

גְּבוּרוֹת תְּבִינָן, וּמִנֵּיָּהוּ מִתְּפָרְשִׁין לְכַמָּה אַחְרָנִין.
 (ויקרא ט) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לְאֹמַר קָחוּ שְׁעִיר עֲזִים
 לְחַטָּאת, עֵגֶל לְחַטָּאת מִבְּעֵי לֵיהּ, כְּגוּוֹנָא דְּכַהֲנָא.
 אֲלֵא יִשְׂרָאֵל הָא קְבִילוּ עוֹנָשָׂא, וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב בְּהוּ

עָגַל לְחַטָּאת, אֶלָּא עָגַל לְעוֹלָה. מֵאֵי טַעְמָא. דְּכָל אֵינּוֹן
 דְּחָבוּ בֵּיהּ, קָבִילוּ עוֹנְשָׁא, בֵּין בְּמִלּוּלָא, בֵּין בְּעוֹבְדָא,
 בֵּין בְּפוּלְחָנָא, וְאִפִּילוּ אֵינּוֹן דְּלֹא עֲבָדוּ מְדֵי, אֶלָּא
 דְּסִלְיָקוּ לֵיהּ בְּרַעוּתָא דְּלִבֵּיהוּ לְמַפְלַח לֵיהּ, אֶתְעַנְשׂוּ,
 כְּמָה דְּכַתְיִב, (שמות לב) וַיִּשָּׁק אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲבָל כָּל
 אֵינּוֹן דְּסִלְיָקוּ לֵיהּ בְּרַעוּתָא דְּלֹא לְמַפְלַח לֵיהּ, אֶלָּא
 דְּסִלְיָקוּ גְּוֹנָא דְּרַעוּתָא מְנִיהּ, הֲכָא אֶתְדַכְּן, וּמְקָרְבִין לֵיהּ
 לְעוֹלָה וְלֹא לְחַטָּאת. (דף לח ע"ב)

אֲבָל קָחוּ שְׁעִיר עֲזִים לְחַטָּאת, אֲמַאי. אֶלָּא בְּגִין דִּהְווּ
 מְקָרְבִין בְּקַדְמִיתָא לְשְׁעִירִים, דְּשִׁלְטִין עַל טוּרֵי
 רְמָאֵי. וְדָא הוּא לְחַטָּאת, וּבְעֵינָן לְאֶתְדַכָּא מִהֶהוּא
 חוּבָא, וְלֹא עוֹד אֶלָּא לְחֻדְתוּתֵי דְּסִיְהָרָא אֲצַטְרִיךְ.
 (ויקרא ט) וְשׂוֹר וְאֵיל לְשִׁלְמִים. שׂוֹר וְלֹא פֶר, בְּגִין דְּשׂוֹר
 שְׁלִים אִיהוּ, לְאַחֲזָא שְׁלָמָא, הֲדָא הוּא דְּכַתְיִב
 לְשִׁלְמִים. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שׂוֹר וְאֵיל מְסֻטָּרָא דְּשִׁמְאֵלָא
 קָא אֶתְיִין. שׂוֹר מְסֻטָּרָא דְּשִׁמְאֵלָא, דְּכַתְיִב, (יחזקאל א) וּפְנֵי
 שׂוֹר מִהֶשְׁמָאֵל. אֵיל, בְּגִין אֵילוּ דְּיִצְחָק. וְסִלְקִין
 לְשִׁלְמִים, לְאֶשְׁלָמָא לֹון לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וְעַל דָּא שׂוֹר
 וְאֵיל לְשִׁלְמִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּלָּא בְּגִין דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרָא
 וּמִתְבָּרְכָא עַל יְדָא דְּכַהֲנָא, בְּאֶשְׁלָמוּתָא. וְהָאֵי

יֹמָא חֲדוּתָא דְכֻלָּא הוּהּ, חֲדוּתָא דְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, חֲדוּתָא דְעֻלָּין וְתַתָּאין. וְכֻמָּא
 דְאַשְׁתְּלִים כִּהְנָא לְתַתָּא, כְּבִיכוּ"ל אֲשֶׁתְּלִים כִּהְנָא
 לְעִילָא, בַּר נָדָב וְאָבִיהוּא דְאַתְעֵרוּ עֲרֻבוּבִיא בֵּין
 מְטְרוּנִיתָא וּמִלְכָּא. וּבְגִין כֶּךָ וְתַצָּא אִשׁ מִלְפָּנֵי יי' וְתֹאכַל
 אוֹתָם וְגו' (חסר)

(ויקרא י) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱלֹעֶזֶר וְאֶל אֵיתָמָר רַא שִׁיכֶם אֶל
 תְּפָרְעוּ וְגו', כִּי שֶׁמֶן מִשְׁחַת יי' עֲלֵיכֶם. רַבִּי אַבָּא
 אָמַר, הָא תְּנִינָן בְּעוּבְדִין דְלְתַתָּא, אֲתַעֲרוּן עוּבְדִין
 לְעִילָא, וְעוּבְדָא דְלְתַתָּא בְּעִי לְאַתְחֻזָּא כְּגוּוּנָא דְעוּבְדָא
 דְלְעִילָא.

תָּא חֲזִי, כָּל חֲדוּתָא דְלְעִילָא, תְּלִיא בְּהוּא שְׁמָנָא
 קְדִישָׁא, דְמִתְמָן נִפִּיק חֲדוּה וּבִרְכָּאן לְכֻלְהוּ
 בוּצִינִין, וְכִהְנָא עֻלָּא (מִינִיָּה) אֲתַעֲטֵר בְּנִגִּידוּ דְמִשְׁחָא,
 וּבְגִין כֶּךָ כִּהְנָא, דְרַבּוּ מִשְׁחָא אֲתַנְּגִיד עֲלִיהּ כְּגוּוּנָא
 דְלְעִילָא, בְּעִי לְאַחֻזָּא חִידוּ, וּנְהִירוּ דְאַנְפִּין (יְתִיר מִכְּלָא),
 וְלֹא יִתְחַזִּי גְרַעוּנָא בְּרִישִׁיהּ, וְלֹא בְּלְבוּשִׁיהּ, אֶלָּא לְמַהוּי
 כְּלָא שְׁלִים כְּגוּוּנָא דְלְעִילָא, וְלֹא יִתְחַזִּי בֵּיהּ פְּגִימוּ כְּלָל,
 בְּגִין דְלֹא יַעֲבִיד פְּגִימוּ בְּאַתֵּר אַחֲרָא.

תָּא חֲזִי, אֲלִמְלָא אֱלֹעֶזֶר וְאֵיתָמָר אֲתַחֲזוּן פְּגִימוּ בְּהֵיא
 שְׁעַתָּא בְּלְבוּשִׁיהוֹן אוּ בְּרִאשִׁיהוֹן, לֹא אֲשֶׁתְּזִיבוּ